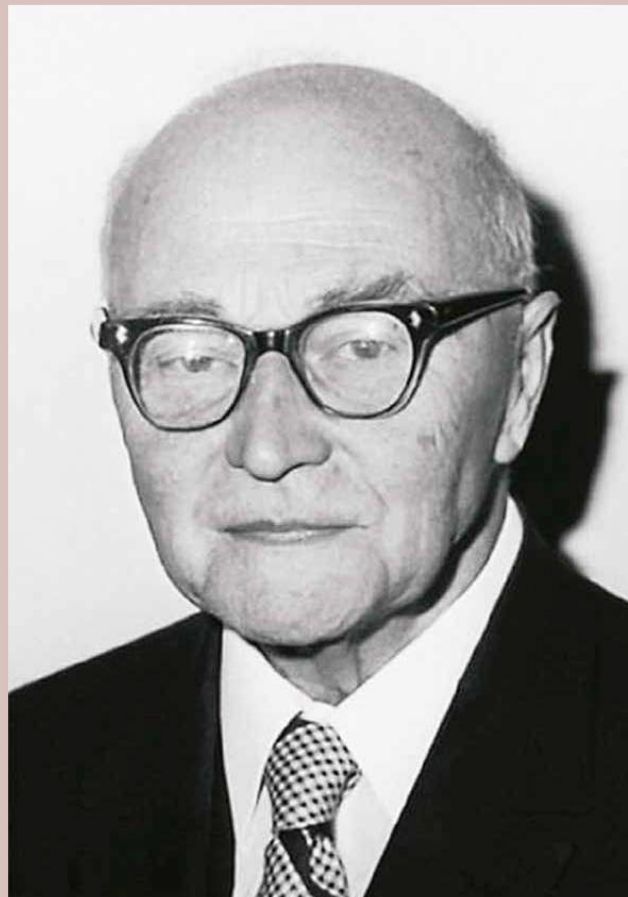

PATRON ROKU 2021 - PROFESOR JERZY IGNACY SKOWROŃSKI (1901-1986)

"Wiadomości Elektrotechniczne" w numerze 1/2021 zamieszczają obszerny zestaw materiałów na temat znakomitej postaci Profesora Jerzego Skowrońskiego.

Serdecznie zachęcamy do zapoznania się z nimi.

Jerzy Ignacy Skowroński (1901-1986)

**Patron Roku 2021 w SEP
w 120. rocznicę urodzin Profesora**

Artykuły na str. 3-17.

Uchwała nr 124/2018-2022
Zarządu Głównego SEP z dnia 23 września 2020 r.
w sprawie ustanowienia patrona roku SEP 2021.

§ 1

W roku 2021 przypada jubileusz 120. rocznicy urodzin prof. Jerzego Ignacego Skowrońskiego (1901-1986) – wybitnego uczonego i zasłużonego nauczyciela akademickiego, który wykształcił liczne kadry pracowników naukowych i inżynierów w dziedzinie materiałoznawstwa elektrycznego, a także zasłużonego działacza Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

§ 2

Zgodnie z wnioskiem Oddziału Wrocławskiego SEP i rekomendacją Centralnej Komisji Historycznej SEP – Zarząd Główny SEP ogłasza rok 2021 – Rokiem profesora Jerzego Ignacego Skowrońskiego.

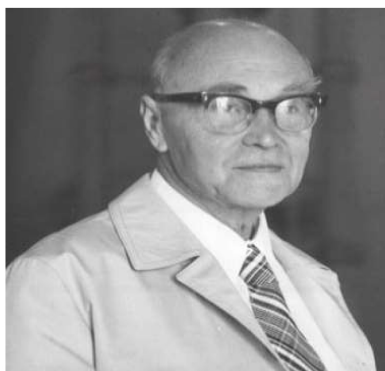
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes SEP

Piotr Szymczak
Piotr Szymczak

Projekt uchwały zaakceptowała CKH
na posiedzeniu w dniu 21.09.2020

Słowo wstępne Prezesa SEP

*Całe nasze życie to działanie i pasja.
Unikając zaangażowania w działania i pasje naszych czasów,
ryzykujemy, że w ogóle nie zaznamy życia.*

**Szanowni Państwo,
Drodzy Elektrycy**

Herodot z Halikarnasu (485-425 p.n.e.)
historyk grecki – ojciec historii

z uznaniem przyjąłem inicjatywę środowiska wrocławskiego SEP o ustanowienie patronem Roku SEP 2021 prof. dr. inż. Jerzego Ignacego Skowrońskiego. Zarząd Główny SEP podjął w tej sprawie okolicznościową uchwałę nr 124/2018-2022 – 23 września 2020 r. W przyszłym roku będziemy obchodzili 120. rocznicę urodzin tego wybitnego elektrotechnika, specjalisty w dziedzinach techniki wysokich napięć i materiałoznawstwa elektrotechnicznego, a także twórcy wrocławskiej szkoły naukowej.

Mam zaszczyt przypomnieć najważniejsze fakty biograficzne i dokonania tego znakomitego uczonego oraz zaangażowanego działacza SEP na szczeblu ogólnopolskim i międzynarodowym.

Urodził się w Humanu 1 września 1901 r. W 1925 r. wstąpił do Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich, uczestniczył m.in. w: Toruńskim Zjeździe Delegatów w 1928 r., VIII Walnym Zgromadzeniu Członków w Wilnie w 1936 r. oraz XIV Walnym Zjeździe Członków SEP w Szczecinie w 1948 r. Od 1929 r. działał aktywnie w Komisji Organizacyjnej Znaku Przepisowego SEP i w latach 1933-1939 był pierwszym kierownikiem Biura Znaku Przepisowego SEP. Uczestniczył w pracach Centralnej Komisji Słownictwa Elektrycznego SEP, a także w Centralnej Komisji Normalizacji Elektrycznej SEP – przewodnicząc podkomisji V „Materiały Izolacyjne”. Prowadził aktywną działalność zagraniczną w Międzynarodowym Stowarzyszeniu

Wielkich Sieci Elektrycznych (CIGRÉ) od 1930 r. i w Polskim Komitecie Elektrotechnicznym, który blisko współpracował z Międzynarodową Komisją Elektrotechniczną (IEC) od 1924 r. Był członkiem-założycielem Wrocławskiego Oddziału SEP i był przewodniczącym Zarządu Wojewódzkiego NOT we Wrocławiu w latach 1955-1957. Za zasługi w rozwoju nauki i istotny wkład w działalność SEP – XX Walny Zjazd Delegatów w Bydgoszczy w 1975 r. nadał Mu godność Członka Honorowego SEP.

Uczestniczył w odbudowie dolnośląskiej energetyki po zniszczeniach wojennych, a także był organizatorem i pierwszym dyrektorem Zjednoczenia Energetyki Okręgu Dolnośląskiego. W 1946 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego na Politechnice Wrocławskiej, w której zajmował posady, m.in.: kierownika Katedry Techniki Wysokich Napięć w latach 1946-1970, dziekana Wydziału Mechaniczno-Elektrotechnicznego w latach 1946-1948, pierwszego dziekana Wydziału Elektrycznego w latach 1948-1950. Równocześnie był członkiem-założycielem i wieloletnim prezesem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, inicjatorem i pierwszym dyrektorem Wrocławskiego Oddziału Instytutu Elektrotechniki.

Sam był wychowankiem szkoły naukowej materiałoznawstwa wybitnego polskiego elektryka prof. Kazimierza Drewnowskiego, jego doktorantem w 1938 r. i kontynuatorem prac. Prof. J.I. Skowroński wypromował 18 doktorów nauk technicznych, z których 12 uzyskało tytuł profesora. Był konsultantem piętnastu habilitacji. Innowacyjne rezultaty badań jego zespołu naukowego były podstawą do uzyskania patentów i wdrożeń do praktyki przemysłowej. Był autorem ponad 100 publikacji, w tym pięciu podręczników, m.in. „Poradnika Materiałoznawstwa Elektrycznego”. Za te pionierskie prace

nadano Mu tytuł doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej. Prof. J.I. Skowroński w 1952 r. został wybrany na członka korespondenta PAN, a w 1964 r. na członka rzeczywistego.

Za działalność patriotyczną i udział w kampanii 1920 r. został odznaczony Krzyżem Niepodległości. Był laureatem państwowej nagrody I stopnia (1984), nagrody naukowej miasta Wrocławia (1966), był odznaczony m.in. Orderem Sztandaru Pracy I kl. (1984) oraz medalami: Politechniki Wrocławskiej, Komisji Edukacji Narodowej, prof. Mieczysława Pożaryskiego i Mikołaja Kopernika. Zmarł 11 grudnia 1986 r.

Dla upamiętnienia Osoby Profesora Polski Komitet Materiałów Elektrotechnicznych SEP organizuje co roku, przy wsparciu Oddziału Wrocławskiego SEP, ogólnopolski konkurs imienia prof. Jerzego Ignacego Skowrońskiego na najlepszą pracę dyplomową z zakresu elektrotechnologii.

W Stowarzyszeniu Elektryków Polskich z szacunkiem i wdzięcznością pamiętamy prof. Jerzego I. Skowrońskiego jako wybitnego inżyniera i uczonego oraz nauczyciela akademickiego, który z pasją wykształcił wiele pokoleń elektryków, był zaangażowanym działaczem naszego Stowarzyszenia do końca swoich dni.

Wyrażam głębokie przekonanie, że postać ta zasługuje na uhonorowanie przez opracowanie monografii przez Jego uczniów i wydanie jej w cyklu „100 ksiązek na 100-lecie SEP”. Publikacja ta powinna spularyzować wszechstronną działalność Profesora.

Prezes SEP

Piotr Szymczak

Słowo wstępne Prezesa Oddziału Wrocławskiego SEP

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy Elektrycy

W roku 2007 zapoczątkowano w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich wspólną tradycję uhonorowania wybitnych twórców elektryki i popularyzowania ich dorobku przez ustanawianie patronów roku.

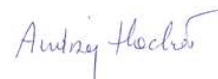
Decyzją Zarządu Głównego SEP, na wniosek Oddziału Wrocławskiego SEP, Patronem Roku SEP 2021 ogłoszono prof. dr. inż. Jerzego Ignacego Skowrońskiego. W środowisku wrocławskim z szacunkiem i wdzięcznością pamiętamy osobę Profesora oraz Jego dokonania. Dorobek naukowy, inżynierski, wychowawczy oraz działalność społeczna i organizacyjna Profesora znane i cenione są w całej Polsce i zagranicą. Nadanie tytułu patrona Roku SEP to nie tylko uhonorowanie postaci, ale również popularyzacja wzorców: postaw, zachowań i działalności. W obu tych aspektach Profesor jest postacią wybitną.

Prof. dr inż. Jerzy I. Skowroński to wybitny naukowiec, twórca szkoły naukowej, od 1964 r. członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk. Był aktywnym i wybitnym inżynierem, organizatorem życia akademickiego, nauczycielem akademickim i wychowawcą młodzieży, był działaczem harcerskim. W okresie II wojny światowej uczestniczył w tajnym nauczaniu. Pamiętamy i cenimy Jego dorobek w zakresie odbudowy i organizacji elektryki dolnośląskiej po II wojnie światowej, działalność społeczną i stowarzyszeniową w: SEP (współinicjator powołania Oddziału Wrocławskiego

SEP), NOT, Wrocławskim Towarzystwie Naukowym, Towarzystwie Rozwoju Ziem Zachodnich. Profesor Jerzy Skowroński był popularyzatorem nauki, techniki i dobrych obyczajów akademickich. Za swoją działalność i dokonania otrzymał liczne odznaczenia państwowe i stowarzyszeniowe m.in. Krzyż Niepodległości za działalność patriotyczną i udział w kampanii 1920 r., Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, złote odznaki honorowe SEP i NOT, członkostwo honorowe SEP w 1975 r.

W roku 2021 zaplanowano wydanie licznych publikacji o osobie i dziele Profesora, uroczystości okolicznościowe centralne i w środowisku wrocławskim. Serdecznie zapraszam do lektury publikacji i udziału w okolicznościowych imprezach. Mam przekonanie, że wszystkie te działania nie tylko uhonorują, ale jeszcze bardziej spularyzują wszechstronną działalność Profesora.

Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP

dr inż. Andrzej Hachoł, prof. ucz.

Kalendarium życia i pracy naukowej prof. Jerzego Ignacego Skowrońskiego

5 września 1901 r. - urodził się w Humaniu na Kresach I Rzeczypospolitej. Tam też rozpoczął naukę i związał się z ruchem harcerskim.

1918 r. - wraz z rodziną wrócił do Warszawy, kontynuował naukę.

1919 r. - zdał maturę, podjął studia uniwersyteckie.

1920 r. - zaangażował się w działania związane z wojną polsko-bolszewicką.

1921 r. - przeniósł się na Politechnikę Warszawską, studiował na Wydziale Elektrycznym.

1923 r. - podjął pracę jako młodszy asystent u prof. Kazimierza Drebnowskiego.

1925 r. - został przyjęty do Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich.

1926 r. - ukończył z wyróżnieniem studia, kontynuował pracę w Katedrze Wysokich Napięć jako starszy asystent (1926), adiunkt (1928) i adiunkt stabilizowany (1936).

1928 r. - wszedł do Zarządu Stowarzyszenia.

1929 r. - działał w Komisji Organizacyjnej Znaku Przepisowego SEP.

1933 r. - został kierownikiem Biura Znaku Przepisowego SEP, uczestniczył w pracach Centralnej Komisji Słownictwa Elektrotechnicznego.

1936 r. - uczestniczył w VIII Walnym Zgromadzeniu Członków SEP w Wilnie.

1936 r. - został odznaczony Krzyżem Niepodległości za udział w wojnie polsko-sowieckiej w 1920 r. oraz Złotym Krzyżem Zasługi.

1938 r. - doktoryzował się i przygotował pracę habilitacyjną.

1939 r. - działał w Centralnej Komisji Normalizacji Elektrotechnicznej SEP, przewodniczył Komisji V Materiały Izolacyjne.

1939-1944 - prowadził działalność dydaktyczną jako wykładowca i kierownik laboratorium w Wyższej Szkole Technicznej.

1945 r. - pod koniec kwietnia dotarł z I Grupą Operacyjną na Dolny Śląsk jako organizator energetyki. Został naczelnym dyrektorem Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego z siedzibą w Jeleniej Górze.

1946 r. - w pierwszych dniach stycznia zorganizował w Cieplicach 3-dniową konferencję „Zjazd Energetyków Dolnośląskich”. Tam pojawiła się propozycja powołania Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich na Dolnym Śląsku. Powstały Oddziały: Jeleniogórski, Wrocławski, później Wałbrzyski i Legnicki.

1946 r. - został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego (1946), kierownika Katedry Wysokich Napięć (1946-1970) na Politechnice Wrocławskiej.

1946/1947 - Rada Wydziału Mechaniczno-Elektrotechnicznego powołała Go na dziekana tego Wydziału (1946-1948).

1946-1950 - był członkiem Komisji Rewizyjnej Oddziału Wrocławskiego SEP.

1948 r. - został stałym członkiem Komitetu Studiów nr 5 Międzynarodowego Komitetu Wielkich Sieci Elektrycznych (CIGRÉ).

1948-1953 - zainicjował i zorganizował Zakład Technologii Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego Instytutu Elektrotechniki i był jego dyrektorem do 1956 r.

1 września 1949 r. - doprowadził do uzyskania przez Oddział Elektryczny pełnej samodzielności i powołania Wydziału Elektrycznego.

1949-1950 - został wybrany pierwszym dziekanem Wydziału Elektrycznego, podjął starania o budowę nowego gmachu elektrycznego.

1949 r. - uczestniczył w XIV Walnym Zjeździe Członków SEP w Szczecinie, gdzie przewodniczył obradom sekcji silnoprądowej.

1950 r. - był członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, w latach 1960-1968 był wiceprezesem, w latach 1968-1974 p.o. prezesa, 1976 r. - Członkiem Honorowym WTN.

1951 r. - współorganizował I Kongres Nauki Polskiej i I Krajową Konferencję Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego.

1952 r. - został członkiem korespondentem PAN.

1954 r. - otrzymał nominację na profesora zwyczajnego.

1954-1955 - przewodniczył Zarządowi Wrocławskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT we Wrocławiu.

1956-1986 - w tych latach przez wiele kadencji Profesor był członkiem lub przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego Oddziału SEP.

1958 r. - został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

1958 r. - przewodniczył Walnemu Zebraniu Oddziału SEP.

1959 r. - w listopadzie uczestniczył w spotkaniu z prof. Gabrielem Sokolnickim, rektorem Politechniki Lwowskiej.

1959 r. - został wyróżniony Złotą Odznaką Honorową SEP.

1962 r. - został członkiem założycielem i głównym inicjatorem powstania Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.

1964 r. - został członkiem rzeczywistym PAN. Wyróżniony Medalem Mikołaja Kopernika.

1965 r. - został wyróżniony Złotą Odznaką Honorową NOT.

1966 r. - był laureatem Nagrody Naukowej miasta Wrocławia.

1968 r. - otrzymał tytuł Budowniczego Wrocławia „Za szczególne osiągnięcia w tworzeniu i integracji wrocławskiego środowiska naukowego”.

1970 r. - został odznaczony Orderem Sztandaru Pracy II klasy.

1971 r. - został wyróżniony Medalem „Za wybitne zasługi dla Politechniki Wrocławskiej”.

1971 r. - przewodniczył XXV Jubileuszowemu Walnemu Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Wrocławskiego SEP.

1971 r. - uczestniczył w uroczystości 25. rocznicy powołania Oddziału Wrocławskiego SEP.

1972 r. - został uznany honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej nr 9.

1975 r. - XX WZD SEP w Bydgoszczy (27-29 czerwca), nadał Profesorowi godność Członka Honorowego SEP.

1978 r. - został wyróżniony Medalem SEP im. prof. Mieczysława Pożaryskiego.

1979 r. - otrzymał tytuł doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej.

1979 r. - z okazji 60. rocznicy powołania SEP w Klubie Oficerskim odbyło się uroczyste spotkanie. Profesor J.I. Skowroński wygłosił okolicznościowy referat związany z rocznicą.

1981 r. - obchodziliśmy w Oddziale Wrocławskim Jubileusz – 80. rocznicę urodzin Profesora (5 października).

1983 r. - odbyło się uroczyste posiedzenie ZO z okazji zakończenia roku w Klubie Oficerskim. Profesor J.I. Skowroński - Członek Honorowy SEP wznosił toast za pomyślność Stowarzyszenia (29 grudnia).

1984 r. - nagrodzony Indywidualną Nagrodą Państwową I stopnia w zakresie nauk technicznych.

1984 r. - został odznaczony Orderem Sztandaru Pracy I klasy.

22 września 1986 r. - odbył się Jubileusz 85. urodzin Profesora na Politechnice Wrocławskiej. Jako prezes Oddziału wręczyłem Jubilatowi bukiet z 12 czerwonych róż i zaproszenie na XXXIII Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału z okazji 40. rocznicy powołania Oddziału.

2 października 1986 r. - XXXIII NWZ DO, zwołane z okazji 40. rocznicy powołania Oddziału, na którym Profesor jakby przewidywał swój czas, pożegnał się z nami słowami z II listu św. Pawła do Tymoteusza: (...) *W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem. Na ostatek odożono dla mnie wieńiec sprawiedliwości, który mi w owym dniu odda Pan, sprawiedliwy Sędzia.*

11 grudnia 1986 r. - prof. J.I. Skowroński zmarł w drodze na Uczelnię.

16 grudnia 1986 r. - odbył się pogrzeb Profesora we Wrocławiu na cmentarzu św. Wawrzyńca. Żegnał Go w imieniu Stowarzyszenia Janusz Raszewski, współpracownik z Jeleniej Góry (sekretarz generalny SEP) i sztandar SEP.

Dla upamiętnienia zasług Profesora Polski Komitet Materiałów Elektrotechnicznych SEP organizuje ogólnopolski konkurs prac dyplomowych z dziedziny elektrotechnologii.

LITERATURA

- [1] Kroniki Oddziału Wrocławskiego SEP.
- [2] Lubczyński Z. Prof. J.I. Skowroński - działacz i członek honorowy SEP.

dr inż. Zbigniew Lubczyński
- Członek Honorowy SEP, przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału Wrocławskiego SEP

Pozostałe materiały dotyczące Profesora Jerzego Skowrońskiego zamieszczone w tym numerze "WE" dostępne są tutaj do odpłatnego pobrania ze strony Wydawnictwa Sigma-NOT.